

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 80 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — — — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — — — —
Račun pri poštenu Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

„MIR NI DOSEGLJIV BREZ ŽRTEV“

Herriot o sodobni politiki miru — Briandova ideja se pričinja ustvarjati

Pariz, 3. oktobra. AA. Na banketu v čast predsedniku senata Jeanneneyu je bilo več govorov.

Socialistični poslanec Frossard je izjavil, da socialisti podpirajo Herriota, ker jim je do varnosti Francije. Prav tako pa ta stranka pozdravlja Herriota tudi zaradi njegovega prizadevanja za konsolidacijo miru.

Nato je predsednik francoske vlade Herriot govoril o jubileju in zaslugah sedanjega predsednika Jeanneneya, ki je s svojim delom pokazal, da je velik Fran-

coz. Ljubim Francijo, je vzklil Herriot, ker vem, da je skozi stoletja zagovarjala najčistejšo pravico. Prav tako ljubim republiko, ki je s svojimi deli pokazala, da je vredna naslednica najljubših tradicij preteklosti. V zunanji politiki, le nadaljeval Herriot, je mir naša bistvena naloga. Sodim, da o tem mi ni treba prejemati puka od nikogar. Stori sem vse, kar je bilo v moji moči za mednarodno soglasje in za pomiritev Evrope. Herriot je zatem govoril o konferenci v Stres in se spomnil Briandove ideje, ki se pričinja ustvarjati.

Ta ideja je moje prepričanje. Na tej ideji bo mogoče ustvariti mir in red v mednarodnem življenju. Vendar je treba priznati, da je nadaljeval Herriot, da je pot miru izredno težka in da po tej poti ni mogoče hoditi s popevki v uših, ker na poti so še velike zapreke. Narodu je treba povedati vso resnico. Delo miru zahteva, kakor vsako drugo, poštenosti. Sporazum med narodi je mogoč samo kot lojalen sporazum in kot sporazum odkritostnih obrazov.

»Evropska stranka«

Basel, 3. oktobra. AA. V zvezi z vseevropskim kongresom v Baslu je prof. Coudenhove-Kallergli izdal manifest o ustanovitvi »evropske stranke«. Manifest se glasi:

Evropejke, Evropejci! Evropska stranka je ustanovljena. Stranka naj bo združena fronta proti vsem tistim, ki nas škujajo na vojno med narodi, kakor na meščansko vojno. To naj bo stranka evropske mladine in prava stranka dvajsetke stoletja. Stranka je prosta vseh malenkosti, strankarskega duha v dosedanjem smislu besede. Nje poglavitni in brezpogojni cilj je: ustvariti Zedinjene evropske države, kjer ne bo carinskih meja, ne utrievanja in ne oboroževanja, kjer ne bo brezposelnosti. Zato vas stranka vabi na sodelovanje in preko vaših vab na sodelovanje vse evropske narode, da si preko nje utrdijo svoje nacionalne kulture in ustvarijo skupno bodočnost.

Po vsej Evropi je zdaj mobilizacija vseevropske fronte. Pristopajte k novi stranki in pošiljate svoje pristopnice na naslov »Parti europeen«, Dunaj, Hofburg.

Pristopajte k evropski stranki! Rešite Evropo!

Hindenburgov 85. rojstni dan

Berlin, 3. oktobra. AA. Včeraj je predsednik nemške republike Hindenburg praznoval 85-letnico. Javna slovesja so bila okrašena z državnimi zastavami. Hindenburg je prisostvoval cerkvenemu opravilu v garnizijski cerkvi. Ob istem času je bilo cerkveno opravilo tudi v katoliški katedrali, predsednik nemške vlade Papen je čestital Hindenburgu v imenu vlade.

Še ena konferenca?

Pariz, 3. oktobra. AA. Iz Berlina poročajo, da je tamonjši »Lokal Anzeiger« objavil vest iz Londona o tem, da namerava predsednik angleške vlade MacDonald sklicati v Londonu konferenco zastopnikov Anglije, Francije, Italije in Nemčije v prisotnosti opazovalca USA. Konferenca naj bi razpravljala o nemški oborožitveni zahtevi. Vest se ni potrdila.

Rim in Budimpešta

Budimpešta, 3. oktobra. AA. Predsednik nove madžarske vlade Gömbös je poslal predsedniku italijanske vlade Mussoliniju pozdravno brzojavko. V tej brzojavki zagotavlja predsednik madžarske vlade Mussoliniju svoje neomajno prijateljstvo in zveze, ki spajajo madžarski in italijanski narod. V Mussoliniju pa vidi madžarski narod simbol preporoda Italije. Na koncu prosi Gömbös Mussolinija, naj tudi njemu izkaže tisto naklonenost, ki jo je kazal njegovim predhodnikom, da bo mogoč taklo ohraniti dosedanj pravac vseh madžarskih vlad.

Upokožitev

Beograd, 3. oktobra. S kraljevim ukazom je na lastno prošnjo upokojen Josip Horvat, pisarniški oficijal pri srekanem sodišču v Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2809.29—2820.65, Berlin 1365.41—1375.21, Bruselj 797.46 do 801.40, Curih 1108.35—1113.85, London 198.30—199.90, New York 5727.70—5755.96, Pariz 225.27—226.36, Praga 170.01—170.87, Trst 294.46—296.80.

INOZEMSKA BORZE

Curih: Pariz 20.32 in ena osminka, London 17.98, New York 518 in sedem osmin, Bruselj 71.95, Milan 26.80 in pol, Madrid 42.45, Amsterdam 206.35, Berlin 128.40, Sofija 8.74, Praga 15.34, Varšava 58.10, Bukarešta 3.02.

Iztreznjenje v Nemčiji?

Po ženevskih informacijah kaže nemška vlada voljo za nadaljevanje pogajanj in je popustila tudi v vprašanju enakopravnosti

Zeneva, 3. oktobra. AA. V tukajšnjih diplomatskih krogih je vzbudila veliko zanimanje vest, ki je bila objavljena v Berlinu o nemški enakopravnosti. Po tej vesti v Berlinu še ni nobenih znakov dobre volje, vendar pa se zdi, da imajo ženevski krogi takšne informacije iz Berlina, ki kažejo na to, da nemška vlada že zdaj obžaluje, da je prekinila svoje razgovore s predstavniki na razorožitveni konferenci v Ženevi. Prav tako se zdi, da nemška vlada ni več tako sigurna sama sebe, kar se tiče njene akcije za izoliranje Francije.

Po nekkih drugih podatkih iz nemških poluradnih krogov pa bi bila Nemčija pripravljena pogajati se o kompromisni rešitvi njenega enakopravnostnega vpra-

šanja in bi se zadovoljila s tem, da obdrži svoj sedanji vojaški proračun v znesku 700 milijonov mark. Prav tako bi nemška vlada pristala na mednarodni odbor z nalogo, da nadzoruje te vojaške izdatke nemške države. Naposled bi nemška vlada sodelovala tudi pri ustanovitvi mednarodne policije.

Pariz, 3. oktobra. AA. Po poročilu iz Berlina je tamonjši list »Deutsche« »Allgemeine Zeitung« objavil poročilo svojega ženevskega dopisnika, ki poroča med drugim, da bodo nemške poluradne osebnosti v Ženevi stopile v stike s francoskimi krogi, da skupno najdejo kompromisno rešitev nemške oborožitve. List smatra, da bi bila ta pogajanja škodljiva.

Mandžurski problem zopet v ospredju

Lyttonovo poročilo je zopet sprožilo razpravo o kitajsko-japonskem sporu zaradi Mandžurije

Pariz, 3. oktobra. AA. Po poročilu posebnega dopisnika »Tempe« v Ženevi so uradni krogi DN mnenja, da Lyttonovo poročilo, ki je bilo včeraj objavljeno, vztraja na načelnem jurističnem stališču, da pa hkratu zagovarja stališče, da ustanovitev mandžurske države ni najnovejšega datuma in da ta država ni nastala zdaj iz spontanosti vzrokov. Ti krogi povdarjajo tudi tiste odstavke v poročilu, ki govorijo o ohranitvi kitajske suverenosti v Mandžuriji.

Oziranje se na praktične vidike pa poročilo ne prikriva tudi dejstva, da imajo Japonci v Mandžuriji svoje polne pravice in interese. Te interese so v Mandžuriji opetovano kršili.

Po Lyttonovem poročilu bi bila najboljša rešitev sedanjega spora med Kitajsko in Japonsko ta, naj bi obe državi kar močno tesno sodelovale na spornem področju, in sicer pod kitajsko suverenostjo. Vendar naj bi bila Mandžurija avtonomna in naj bi pri-

znala Japonski na njenem ozemlju posebne pravice.

Krogi DN opozarjajo tudi na to, da govori poročilo tudi o zaščiti interesov drugih držav v Mandžuriji in da priznava režim odprtih vrat na spornem ozemlju.

Pariz, 3. oktobra. AA. Po vestih iz Tokija japonski uradni krogi niso zadovoljni z vsebino poročila Lyttonove komisije, zlasti ne s šestimi poglavji tega poročila, ki govori o ustanovitvi neodvisne mandžurske države. Japonska trdi, da je poročilo v tej točki sprejelo stališče Kitajske, med tem ko so ostala vsa dokazovanja Japonske brez veljave.

Glede poslednjih poglavij poročila, ki govorijo o predlogih komisije, izjavljajo japonski uradni krogi, da teh poglavij sploh ni vredno čitati, ker je že priznal Mandžurijo kot neodvisno državo. Tudi sicer so Japonci mnenja, da jim ni treba v ničemer izpremeniti stališča, ki so ga zavzeli.

Diplomatska afera v Rumuniji

Bivši zunanji minister, sedaj poslanik v Londonu Titulescu je s svojimi izjavami preprečil nadaljevanje pogajanj med Rumunijo in Rusijo

Bukarešta, 3. oktobra. AA. Rador počasi: Včerajšnji listi, med jimi tudi taki, ki so dozdaj podpirali Titulescu, ostro kritizirajo izjave, ki jih je Titulescu dal časopisju v času, ko se v Eviansu vodijo pogajanja med Rumunijo in sovjetsko Rusijo.

»Adeverule« priobčuje čez celo stran članek pod naslovom »Upor in obtožbe«, v katerem pravi, da je dozdaj brez primera, da bi poblaščen minister, ki mu ostavka še ni bila sprejeta in ki sebe smatra za odgovornega za državne posle do 1. novembra, podal izjavo, kakor je to storil Titulescu. Vlada je hotela nova pogajanja z Rusijo ohraniti v tajnosti, zdaj pa je Titulescu iz osebnih razlogov vse to vprašanje spravil pred mednarodno javnost. List smatra, da ni izključena prekinitev teh pogajanj. V tem primeru se bo Rumunija na Dnjestru lahko sklicevala samo na Briand-Kelloggov pakt, ki ga je Titulescu nekoč napadal, dočim bi Francija in Poljska sklenili z Rusijo pakto o nenapadanju. List nato ugotavlja, da bi v tem primeru Rumunija v vprašanju Besarabije ostala osamljena in bi si svoje odnose z Rusijo le poslabšala. Rumunska vlada je sprejela ta pogajanja, da zaščiti mednarodne interese Rumunije in da se ob enem ne odpove nobenim svojim pravicam. Titulescu je razvil iz osebnih nagibov, s tem pa je po mnenju lista onemogočil ali vsaj

škodil sedanjim pogajanjem z Rusijo.

Listi »Lupta«, »Vitorul«, »Ordinca« in drugi objavljajo podrobnosti in opozarjajo na to, da je predsednik sedanje rumunske vlade Vajda Vojevod že 1. 1920 priobčil sporazum s sovjetsko Rusijo. Ta nasvet so odbili vsi tisti, ki danes že uvidevajo, da je ta sporazum nujen potreben. Listi opozarjajo tudi na netočnost v intervjuju g. Titulescu, češ, da je o pogajanjih s sovjetsko Rusijo izvedel iz tujega vira. Res pa je, da mu je o tem povedal rumunski poslanik v Parizu Čeșianu. Povabljeni na pogajanja, Rumunija jih ni smela oddeliti. Titulescu bi bil moral počakati konca teh pogajanj in šele tedaj izpregovoriti. Zunanje ministertvo je izdalo komunique, v katerem pravi, da zaenkrat in dočim, dokler trajajo pogajanja ne more dati nobenega pojasnila. Prav tako je zunanje ministertvo proti vsaki javni debati, ker škodi interesom Rumunije.

Sozljaje naše vlade Grški

Beograd, 3. oktobra. Povodom katastrofalnega potresa v Grčiji je minister g. dr. Albert Kramer kot zastopnik zunanje ministri v imenu jugoslovanske vlade izrazil grški vladi sozljaje ob hudi nesreči, ki je zadela lepe grške pokrajine. V imenu grške vlade se je ministrski predsednik Venizelos zahvalil z daljšo brzojavko.

V februarju bo nebotičnik dograjen

Kako bo znotraj urejen in kakšne bodo njegove tehnične posebnosti

Ljubljana, 3. oktobra.

Dela na nebotičniku hitro napredujejo. Na zunanji je mogočna stavba že dobila pravo lice in se kakor beli orel odraža od svoje okolice. Dela se prav po ameriško. Komaj so pri enem nadstropju gotovi z zidarskimi deli, že nastopijo pleskarji in mlazarji. Kakor se je prej pričelo delo pri tleh, tako se sedaj dela v obratni smeri, od vrha proti tlem.

Računalo se je, da bo stavba popolnoma dogotovljena še pred zimo, pokazale so se pa nekatere težkote in menijo, da bodo šele v februarju gotovi z vsemi deli. Vse gornji del nebotičnika, od vrha pa do 4. nadstropja, kjer se začne pisarne, je že posevno dograjen. V vseh stanovanjih so že instalacijske naprave, električni tok, topla in mrzla voda itd. V tem delu stavbe bo treba samo še položiti parkete in stanovanja bodo gotova. Stanovanja, ki gredo od 5. do 9. nadstropja in ki jih je 9, so najmoderneje urejena. V vsakem nadstropju sta samo dve stanovanji. Vsako ima svojo kopalnico, kakor tudi avtomatske hladilnice na cenejši industrijski tok. Povsod je tudi napeljava za radio in telefon. Za vodovod je posebna priprava za dvigavanje pritiska, kajti voda bi prišla normalno le do 8. nadstropja. V to svrhu sta napravljena dva tlačna bojlerja (rezervoarja za vodo), in sicer v kleti. Med seboj sta združena, vsak bojler pa ima svojo tlačno črpalko, če se ena pokvari, jo nadomesti druga.

Kavarna bo segala od 9. do 13. nadstropja. V 9. nadstropju je nameščena kuhinja s stranskimi prostori, kakor kuhinja za stališče, za jedila in hladilnica. V 10. nadstropju je stalna zimna kavarna, dočim je višje na arkadah nepokrita letna terasa. Za slučaj slabega vremena so prostori v 12. in 13. nadstropju, ki so stekleni in pokriti.

V promet bo prva oddana pasaza, ki veže nebotičnik s Kambičevo palačo. Pasaza je 5 m široka, na meji obeh stavb pa bo obsežen pasajni trg, ki bo 10 m širok in ravno toliko dolg. Sredi trga bo najbrže javna telefonska govorilnica. V pasazi bodo razni trgovski lokali z lastnimi stranišči.

Svojevrsno čudo bo podzemski tresor, kjer bodo v strop in stene zabetonirane navkrižne armature močnih traverz. Tresor bo imel kakih 8 m dolg prostor za sajfe, dočim bo obsegal interni tresor 18 m², med obema prostoroma pa bodo mogočna jeklena vrata. Okoli tresorja vodi 61 cm širok hodnik, ki ima to posebnost, da se lahko z vsake točke vidi ves hodnik. Na vseh štirih vogalih so namreč nameščena v kotu 45 stopinj nagnjena zrcala in bo stražnik, takoj ko bo stopil na hodnik, videl ves obhodni zid tresorja.

Pisarne bodo nameščene v drugem, tretjem in četrtem nadstropju. V vsakem nadstropju 12, skupno torej 36 pisarn. V pritličju in 1. nadstropju bodo štirje trgovski lokali, trije z licem na Dunajsko cesto, eden pa na Gajevu ulico.

V nebotičniku so 3 osebna dvigala. Od teh sta 2 normalni, tretje je pa brzovozno in bo lahko nosilo 7 oseb. Pri brzovoznem dvigalu bo na razpolago postrežba, na ostalih dveh si bo lahko vsak sam postregel. Normalno dvigalo bo rabilo ne-

kaj nad 1 minuto, da te pripelje v 10. nadstropje. Brzovozno dvigalo, ki bo vozilo čisto do vrha 11. nadstropja na teraso, pa bo to višino doseglo že v 35 sekundah. Seveda so za tiste, ki so omotični ali pa si ne upajo v dvigalo, napravljene solidne stopnice, kjer se bo sicer počasi, pa vendar tudi moglo priti do vrha nebotičnika. Kavarna bo imela dve lastni dvigali, eno za jedila, drugo za sodečke. Na razpolago bodo tudi posebna kletna dvigala za tamošnja skladišča. Posebno dvigalo bo vodilo iz uradnih prostorov Pokojninskega zavoda v II. nadstropju v tresor. To dvigalo bo samo za interno uporabo. Tudi objekt 2, ima svoje dvigalo, objekt 3, pa dvojne osebne okroglih dvigal. Vsa dvigala imajo strojne na strehi, edino tresorno ima strojno v kleti.

V objektu 3 je centralna kurjava na premož ali olje, dočim imata nebotičnik in objekt 2, svojo centralno kurjavo. V objektu 3, in nebotičniku bo toplovodna naprava s centralnim ogrevanjem vode, ki se bo potem posebnih števec dovajala strankam. Objekt 2, bo imel posebno toplovodno ogrevanje potom Siemensovih ogrevalcev na cenejši naftni tok. Tok se bo dovajal samo ponoči, za dnevni čas pa bo imela vsaka stranka na razpolago 100 l na 80 stopinj segrete vode, ki se bo uporabljala v kuhinji in kopalnici. Vse te naprave so že gotove, prav tako se je že preizkusila napeljava centralne kurjave v nebotičniku.

Posebnost nebotičnika bo, da se bo lahko iz veže govorilo z vsako stranko. Prav tako vodijo iz prodveže električni zvonci k vsem stanovanjem. Tudi zvonci pred stanovanjskimi vrati so že montirani. V nebotičniku se je uporabila nova električna armatura stikal na vzvod, ki so mnogo bolj praktična, kot običajna na obračanje. Ventilacijska naprava je novodobna in najmodernejša. Uporabila se je zračna dovodna ventilacija, ki dovaja zrak z brzino pol metra na sekundo in ga segreva na temperaturo sobe, predno pride v prostor. Pri pihanju ima žaluzije, ki zrak razprši, da ni na razdaljo četrte metra in občutiti prepiha. Od tega je ločena zračna odvodna ventilacija, ki črpa pokvarjeni zrak. Sessani nastavki so nameščeni v kuhinjah in straniščih.

Na stavbi so uporabili tako zvana smučna okna, ki imajo to vrtilno, da se lahko čistijo iz sobe, ne da bi bilo treba stopiti na okno. Ta okna je dobavila domača tvrdka Senica in so njen patent, dočim so na objektu 3, uporabili nemški patent Nikodemus in je ta okna dobavila tvrdka Rojina. Sploh so vsa dela po možnosti izvršili domači obrtniki, le dvigala je dobavila svetovnoznana tvrdka Stiegler iz Mohila, ventilacijsko napeljavo pa je izdelala tvrdka inž. Linder z Dunaja. Centralno kurjavo je izvršila Ljubljanska gradbena družba, toplovodno instalacijo in sanitarno opremo pa je napravila tvrdka Pačman. Tudi radiatorji so domačega proizvodva tvrdke Westen v Celju.

Ljubljancami si tudi bejlo glave, kje so nameščeni dimniki. Teh v resnici ni videti, ker so maskirani in so na zadnjem nadstropju in arkadah, kjer se iztekajo tudi maskirane prezračevalne cevi.

Dva velika vloma

Ljubljana, 3. oktobra.

Zdaj na jesen so se v mesto zopet prikladi številni potepuhi, tatovi in vlomniki, ki delajo zadnje dni polietil precej preglati. Saj sta bila v zadnjih treh dneh izvršena dva velika vloma v stanovanje, poleg tega je bilo prijavljenih tudi mnogo manjših tatvin. V Robežnikovo gostilno na Viču je bil v noči od petka na soboto izvršen drzen vrom, ki je bil opažen šele v soboto popoldne. Vlomilec se je spizlil v spalnico in vlomil v dve omari. V eni je našel kiječe spodnjih predalov. Odprl je predalec, pobral 3400 Din, srebrno moško uro, dve damski zlati zapestnici, par zlatih in par srebrnih nmanov, zlato kravatno iglo, zlat poročni prstan itd. Škoda znaša 8200 Din. Gotovo je, da so bile vlomilca razmere v hiši dobro znane. Domači so opazili dopolne okrog biše postajati nekoga sumnjivega mladeniča, ki je pozneje brez sledu izginil.

Štven vrom je bil izvršen včeraj med 11. in 16.30 na Sv. Jakoba trgu v stanovanju trgovke Slavke Brgantove. Vlomilec, ki je prišel z Gašusovega nabrežja in odprl s ponarejenim ključem vežna in stanovanjska vrata v II. nadstropju, je v sobi odprl omaro, ki je v njej tlel ključ, in odnesel pet zlatih prstanov, od katerih so bili trije okrašeni z brilianti, dve ovratni veržice in dva obeska. Skupna škoda znaša okrog 8000 Din. O obeh vromih je bila obveščena policija, ki je uvedla obširno preiskavo.

V stanovanju trgovskega zastopnika Antona Stergarja na Miklošičevi cesti št. 7 se je včeraj spizlil neznan potepuh in mu ukradel iz kuhinje 413 Din. Denar je bil pripravljen v kredenci za mestno plinarno. — Na Vodnikovem trgu je v soboto nekdo izpod stojnice izmaknil branjevi Felčiči Trpinovi denarnico, v kateri je imela okrog 500 Din.

Tudi kolesarski tatovi so bili pridno na delu. Delavec Francu Bončini je bilo ukradeno kolo iz veže Glasbene Matice. Kolo je znamke »Bianchi« in vredno 1000 Din. — Monterju mestne elektrarne Ludviku Podobniku je bilo na Krekovem trgu iz veže hiše štev. 10 ukradeno kolo znamke »Waffenrad«, tretja žrtev kolesarskih tatov je bil pa litografski vajenec Stanko Žbota, ki mu je bilo včeraj odpeljano kolo iz veže šolskega poslopja na Ledini. Kolo je vredno 700 Din.

Radi opustitve modne trgovine oblastno dovoljena

RAZPRODAJA

vega blaga in inventarja

znatno pod nabavno ceno.

Jos. Lenard,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 6

Spominjajte se stepih!

R. Deconcelles

66

Prokletstvo ljubezni

Roman

A, kaj za to! To žalostno spoznanje ji kljub vsemu ni vzelo poguma. Zopet najde nesrečnega otroka in se zavzame zanj. Iztrga ga iz krempljev zločinske pošasti, kakor je nekoč že poskusila rešiti ga bede in sramote.

Toda gorje — — — zaenkrat še ne more dvomiti, da je njen sin tat! Pobegnil je, da bi se mogel vrniti med zločince.

Temu strašnemu udarcu se je pridružilo še mnogo vsakdanjih križev in težav, ki so se ji zdeli zdaj še težji.

Ravnatelj pobožnevalnice je moral seveda obvestiti svoje predstojnike, da je deček pobegnil, in dobil je pošten ukor, da je zaupal mladega pokvarjenca tuji ženski, ne da bi se prepiral o njeni čuječnosti in zanesljivosti.

In poštenjak, kakor je bil, se ni mogel premagati, da bi tega odkrito ne povedal Heleni.

Potem so prišli k nji orožniki, razložili so po njeni mizi uradne spise in zaslili so jo kot da je obtoženka.

V stražmojstrovih očeh je bila Helena osumljena, da je pomagala dečku pobegniti. Morala je torej dokazati, da je ne zadene pri tem nobena krivda.

Orožniški stražmojster jo je vprašal, koliko je stara, kje je prej prebivala, ali ima možev mrtvaški list in kdaj ji je mož umrl.

In nesrečna žena je morala v silni zadregi priznati, da ni vdova, temveč da živi ločeno od svojega moža, grofa de Montlaura.

Toda zakaj se piše ona de Penhoët? Ali je to njen priimek?

— Tu nekaj ni v redu, — je menil orožnik.

Povedati je morala, zakaj se tako zanima za zaprte otroke. Ko je odgovorila, da ji veleva tako ljubezen do trpečega bližnjega, se je zdelo orožniku tudi to sumljivo. Odhajajoč jo je komaj pozdravil.

Pripomnil je, da mora biti pripravljena na to, da bo zaslila še pred sodiščem o podrobnostih otrokovega pobeга, čeprav je zatrjevala, da mu ne more dati nobenih informacij, kajti baš v tistem hipu je bila onesveščena, izročena na milost in nemilost plamenom, izpostavljena nevarnosti strašne smrti v ognju, ki je rešil v zadnjem hipu plemenit in pogumen neznanec.

Se istega večera je zvedela vsa kolonija, da je bila Helena zaslilana. Od ust do ust je šlo, da je to žena, živeča ločeno od svojega moža. Morda je pa celo ločena!

Njena ljubezen do pokvarjenih otrok je pričala samo o nizkotnosti njene duše. V nedeljo je gospa notarjeva pri maši ni pozdravila in gredoč mimo nje se je ponosno vzravala v popolni samozavesti zakonske žene, živeče s svojim možem — čeprav vrag vedi kako.

Prišedši iz cerkve na trg je čutila na sebi poglede vseh, polne zasmehovanja in nihče se ji ni pridružil, kakor druge nedelje, ko so jo ljudje vedno vpraševali, kaj je novega in kako se počuti.

Kanta in škodoželjna natura kmetov je našla tu priložnost, da se pokaže v polnem razmahu, in te priložnosti ni hotel zamuditi.

Prej so jo imenovali zaradi njene dobrotljivosti »dobra gospa«. Zdaj so bili pa veseli, da so lahko pokazali svojo brezsrčnost in neusmiljeno so obrekovali »ločeno ženo«.

Ni mnogo manjkalo, pa bi jo bili javno osramotili. Toda to se je je dotikalo v primeri z njeno neizmerno žalostjo samo kot zbadanje z iglo.

K sreči je imela človeka, ki ji je bil v tolažbo in oporo. Paul Vernier je bil prihitel k nji na prvo vest o njeni nesreči. Bil ji je brezmejno vdan.

To je bila idealna ljubezen z vsemi lepimi, plemenitimi lastnostmi popolne vdanosti. Paul je znal najti v svojem obupanem srcu pomirjajoče in upanje vzbujajoče besede, ki so res poživile pojemajoč pogum nesrečne žene.

Plakal je z njo, jo tolažil in bodril. Polagoma se je Helena pomirila in začela razmišljati, kaj početi. Paul ji je obljubil, da bo napol vse sile, da čim prej najde moža in sinčka.

In tedaj se je za Heleno znova začelo iskanje, brezupno, neskončno, brez oddiha, brez miru, podobno Ramonovemu iskanju.

Oba sta mislila samo na to, kako bi se srečala. Šla sta drug mimo drugega, ne da bi se spoznala, preiskala sta ves Pariz blodeč obupan po ulicah šumečega velenja, da bi mogla objeti svojega otroka.

Vse njuno prizadevanje je bilo zaman in vendar nista obupala. Tako so minevali dnevi, tedni, meseci.

Cesto se je odpejala Helena že zgodaj jutraj v Pariz in hodila do večera po mestu, da bi našla Ramona, pa ni bilo o njem duha ne sluha. Včasih jo je spremljal Paul Vernier, večinoma je pa iskala Ramona sama.

Seveda so se začeli zlobni malo-meščanski jeziki kmalu zaletavati v intimitno prijateljstvo, ki jo je vezalo z mladim uradnikom. Pohujšanje starih devic in klepetulj je bilo zdaj še tem večje in Paul Vernier je veljal v očeh vseh za ljubčka mlade žene.

Paul je šutil, kakšne bodo posledice, in svaril je Heleno pred nevarnostjo, ki je pretila njenemu dobremu imenu; svaril jo je še mnogo prej, predno so jo začeli zlobni jeziki obrekovati in blatiti.

Nesrečna žena se je pa samo otožno smehljala.

— Kaj se jih bojite, gospod Vernier? — je vprašala Paula.

— Jaz, gospa, da bi se jih bal! — je ugovarjal Vernier. — Jaz, ki bi dal življenje za vas!

— No torej, pustiva jih, naj brusijo jezike... samo da je najina vest čista. Sicer vas pa zagotavljam, — je pripomnila, — da mi je vaše prijateljstvo v tem brezupnem položaju tako dragoceno, da bi mi bilo zelo žal, če bi vas izgubila.

Vzpodbujena po tej nesebični in globoki vdanosti se je Helena še z večjo vnemo lotila iskanja. Znova je nastopila težko pot na Kalvarijo, opirajoč se na Paulovo ramo. To pot je vendarle imela nekaj upanja, da njen trud ne bo zaman.

Videla je že svojega otroka, bil je že pri nji. In njen mož! Držal jo je v svojem naročju! Njuni srci sta za hip zopet utripali skupaj!

Gandhi, Indija in Angleži

Popolna neodvisnost in samostojnost Indije v doglednem času izključena

Šef Batinega prodajnega oddelka v Indiji L. Ploskal se je vrnil te dni na Češkoslovaško in je objavil v čeških listih zanimiv članek o Gandhiju, Indiji in Angležih. Gandhi je iniciator in nosilec indijskega odpora proti Angliji, pravi Ploskal. Se več, on je sila, ki mora zunanjo politiko Londona z njo računati. Gandhijeva osebnost združuje v sebi verski misticizem visokega moralnega nivoja z instinkti praktičnega politika. Njegova borba se vodi na

Podkraj Indije lord Irwin

dve fronti, proti Angležem na eni strani in proti razrednemu sovraštvu, zaostalosti in praznovanju Indov na drugi strani. Borba na angleški fronti je mnogo lažja.

Indija je dežela ekstremov in paradoksov, kjer je vsak superlativ upravičen. Prebivalstva so našli predlaskim okrog 350 milijonov. Prirastek je znašal v zadnjih 10 letih približno 35 milijonov. Točno se število prebivalcev Indije ne da ugotoviti. Od teh 350 milijonov je okrog 230 milijonov Indov, 60 milijonov mohamedov, 60 milijonov pa parijev ali »nečistih«. Indijci in mohamedani

se naravnost smrtno sovražijo. Razloge moramo iskati v velikih rasnih in verskih razlikah. Neposredni vzrok vseh notranjih sporov med Indijci in mohamedani, s tem pa tudi os, ki se okrog nje suče večina notranje-političnih problemov, je krava.

Kravo časte Indijci kot sveto žival, mohamedani jo pa jedo. Poleg tega časte Indijci ne samo množico bogov in božikov, temveč vse, kar je koristno ali česar se boje. Mohamedani so monoteisti, Indijci pa vegetarijanci, ki jim vera prepoveduje ubijati. Mohamedani meso jedo in njihovo najučinkovitejšo propagandno sredstvo je bil meč. Indijci so arijskega izvora, v muslimanih se pa pretaka semitsko mongolska kri. Mohamedani so tvorci ornamenta, kajti vera izključuje iz umetnosti figuralne risbe. Indijci kraste svojega svetišča z raznimi prizori iz življenja, njihova prirodnost je čisto naravnost gnušna. Pariji so potomci praprebivalcev

Indije, zvanj Dravidi, po zunanosti podobnih zamorcem. Ko so Indijci okrog l. 2000 pred Kristom pridrli v Indijo, je bila njihova največja skrb omejiti mešanje obeh ras. Naši so zelo učinkovito in še vedno moderno sredstvo, socijalni bojot,

ki se v nezmanjšani intenzivnosti še zdaj nadahuje. Dravide so kar enostavno proglasili za fiziološko in moralno nečista bitja in noben pravoverni Ind se jih ni smel niti dotakniti. Od tod njihov naziv »nedotakljivi«, »nečisti«. Ta »nedotakljivost« je bila in je še vedno izraz stida, ne pa morda spoštovanja. Kdor bi se drznil kršiti to prepoved, bi riskiral strašno kazen, ki jih poznajo Indijci celo vrsto. Tako se duša grešnika recimo po smrti preseli v govnača in mora lažiti toliko let po gnojščih, kolikor ima krava dlak na sebi. Značilno za razmere v Indiji je, da se nazori Indov v »zadnjih« 3000 letih niso prav nič izpremenili.

Globoko zaničevanje in silen odpor Indov napram nečistem dokazuje najbolj naslednji primer: Na eni najbolj živahnih ulic Kalkute blizu kolodvora sem videl ležati na tleh starega, nagega berača, in takoj sem spoznal, da je ali mrtvec ali onesveščen. Tisoči ljudi so hodili mimo njega, toda razen mrmra se ni nihče zmenil zanj. To je bil parij, »nečisti«, »nedotakljivi«. Sele angleška rešilna postaja je nesrečnega pobrala in odpeljala.

Smešna laž je govoriti o angleškem pritisku v Indiji.

Vsak Anglež je nižjim slojem prebivalstva človeško neprimerno bližji, nego Indijci sami višjim družabnim slojem. Poleg tega so Indijci — ne mohamedani — družabno razdeljeni približno na 3000 razredov. Najvišji so brahmini ali svečeniki. Višji razredi prezirajo nižje, zakonske zveze med pripadniki poedinih družabnih razredov so še vedno izjeme. Z razredom ni omejena samo družabna pripadnost vsakega poedince, razred tudi določa, kakšno delo in naloge smejo njegovi pripadniki opravljati in kakšnih ne. Eden najnižjih in najbolj zaničevanih razredov so čevljariji, ker delajo čevlje iz kože svete krave.

Pometanje vetja za skrajno nečastno delo.

Za pometanje je določen poseben razred. Pripadniki drugih razredov raje pustijo službo in gladujejo po cele mesece, kakor da bi prišli za metlo.

Upravno je Indija razdeljena na angleško in na samostojne domače države, ki priznavajo angleški protektorat. Domačih držav je okrog 400. Največja je Hyderabad, po površini enaka Italiji, najmanjša je pa drugi San Marino. Angleška armada v Indiji šteje okrog 60.000 vojakov in od teh je dobra polovica domačinov. Jasno je torej, da

ne more biti govora o angleškem zatiranju Indov.

kajti taka peščica vojakov je na 350 milijonov prebivalcev manj kot kaplja v morje. Brez Anglije bi bil v Indiji kaos, divjala bi državljanska vojna rase proti rasi, države proti državi in kaste proti kasti.

Borbo proti razrednim predsodkom, ki so čir na telesu »matere Indije«, je začel pred 2500 leti že Budha, pa jo je zavozil. Indijci so njegov čis... lahko rečemo vzvišeni nauk enostavno potvrdili in razredov je sedaj v Indiji do 3000, čeprav so bili takrat samo štirje in sicer svečeniki, bojevniki, poljedelci in obrtniki. Kdor pozna razmere v Indiji, bo nač moral priznati, da je popolna neodvisnost in samostojnost Indije v doglednem času popolnoma izključena.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes

ob 4., 7. in 9. uri zvečer

Film po Shakespearu:

Ukročena trmožlavka

Douglas Fairbanks, Mary Pickford

Za bogato dedščino se pulijo

V Dunajskem Novem mestu imajo zanimiv proces v zadevi dedščine princa dona Jaimeja Bourbonškega, ki je umrl v Parizu 2. oktobra 1931. Bil je karistični pretendent na španski prestol. Pred njegovo smrtjo se je pa raznesla vest, da se je odpovedal prestolu v prid bivšemu kralju Alfonzu XIII. V njegovi zapuščini, ki jo je imel v svojem bivališču v Frohndorfu v Avstriji, so našli tudi zgodovinsko briljantno ogrlico kraljice Marije Antoinete, ki jo je bil podaril kardinal princ Rohan in zaradi katere je nastal svojčas velik škandal, ki je pokazal vso gnulobo francoskega dvornega življenja. Zgodovinarji so pripisovali tej ogrlici del odgovornosti za francosko revolucijo. Po oporoki dona Jaimeja sta njegova glavna dediča princesa Beatrice Bourbon-Massima in nadvojvodinja Blanka.

Princa Georg Fulco in Filiberto Bourbonški, živeča v Parizu, sta pa vložila tožbo, ki izpodbija veljavnost oporoke, datirane v Parizu 26. maja 1921. Tožba trdi, da je don Jaime pred pričami preklekal to oporoko in da so toženci skrhali njegovo pravo oporoko. Gre za dobre tri milijone Din. Svojo prvotno oporoko je princ baje izročil svojemu kaplanu, da bi je nihče ne našel, če bi princ nenadoma umrl. Kaplan je zdaj obvestil o tem sedanjega poglavarja te veje bourbonškega rodu Alfonza Carlosa Bourbonškega. On, omenjeni dedič in princesa Alcie Bourbon-Protea so pa sklenili utajiti prvotno oporoko. Tožiteljema so bili pripravljeni izplačati četrtino dedščine. Zdaj bo odločilo sodišče, komu pripade princova zapuščina.

V rodbini

Mihec pride h kosilu neumit. Marij pravi služkinji:

— Marička, pojdite in umijte Mihcu roke in obraz.

Kmalu se pa zaslisi iz kopalnice obupen krik:

— Mamica, pridri brž sem, Marička mi umiva tudi vrat.

Spominjajte se slepih!

Slatinske tablete za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na težini 8—14 kg.

Doza 100 tablet	Din 46.—
Doza 200 tablet	Din 74.—

Slatinske tablete proizvaja **LEKARNA MR. BAHOVEC, Ljubljana**

Kjer vsa druga sredstva odpovedo, dosežejo Slatinske tablete za hujšanje presenetljiv uspeh.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi! — Na vprašanje brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

PRODAJA

PRISTNA VINA dalmatinska in slovenska od Din 4.— naprej — se dobe pri družbi »Dalmacija«, Gospodstvska cesta (Kolizej, dvorišče). 3675

SLUŽBE

PLETILJE sprejme M. Vezjak v Mariboru, Siplavarska ulica 6. 3679

PRIMERNE SLUŽBE išče samski upokojeni 45 let stari orožniški narednik. Zmožen kujiogovodstva ali kaj stitega. Nastopi lahko takoj. — Naslov pove Fr. Bratož, Ljubljana VII, Podmilščakova št. 7. 3674

STANOVANJA

SOBO ODDAM Gradišče št. 14, dvorišče. 3681

STANOVANJE sobe in kuhinje oddam v Zgor. nji šiški. — Kosovo 152. 3678

STANOVANJE dvosobno, kuhinja, event. tudi kabinet išče zakonski par brez otrok. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Mira« stranka 3655c.

STIRISOBNO STANOVANJE V modernih solnčni viš blizu opere se odda v doglednem času. Ponudba na upravo »Slov. Narod« pod »Komfort 3680c

NEDREMIČNINE

REDKA PRILIKA! Nujno prodam kavarno »Aeroplan« v Karlovcu — radi prevzetja večjega hotela. — Resni strokovnjaki naj se osebno obrnejo na lastnika. — Kupec za more prevzeti obrat za polovico kupnino, ozir. garancijo. — Stepan Kaučič, kavarnar, Karlovac. 3665

RAZNO MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan, se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6

REZOPOPRAVILJALNICA popravlja čevlje hitro in poceni. — Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 4, dvorišče. 91/T

LEPE OREHE štajerske, od 50 kg naprej po Din 4.50, orehova jedra od 5 kg naprej po Din 15 — razpošilja Josip Verstovšek, Brežice. 3662

TELEFON 2059

PRENOG SUHA DEVA

Pogačnik, Bobovičeva 5.

Fotografiranje izdela v 3 URAH vse. Foto Josip Pogačnik, Ljubljana, Mestni trg 5/L. 97/T

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 72/T

RIZLING, BURGUNDEO najfinjša stara vina, grškiška portugalka — nudi gostilna Tomžik, Šentjakobski trg.

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palc. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

POUK

UCENKO za trgovino mehanega blaga, s oskrbo v hiši — sprejme takoj Marija Andoljšek, Mirova št. 23. 3677

„EXPRESS“

brzo popravilnica čevljev in galoš — LJUBLJANA, Sv. Petra c. 6

sprejema vsa popravila čevljev, ter se ista izvršujejo pod strokovnim vodstvom, hitro, dobro in poceni. Se priporoča M. TREBAR.

V restavraciji hotela „Metropol“ (MIKLIČ) — se toči izredno dober štajerski vinski mošt

po Din 10.— liter (v kavarni Din 12.—). — Istotam dobite zopet splošno priljubljene „PEKERČAN“ Cena poprej Din 20.—, sedaj samo Din 14.— liter!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000 Din

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in s davčno močjo.

Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici KREDITNO DRUŠTVO, za pupilne naložbe pa SODNI DEPOZITNI ODDDELEK. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12 1/2.